I. megoldás. 1. Szerkesztéssel az alábbiak szerint kaphatjuk a keresett A_1 pontot. Legyen B^* az AC egyenes tetszés szerinti, A-tól különböző pontja, C^* ennek merőleges vetülete az AB egyenesen, továbbá a B^*-ból AC-re és C^*-ból BC-re állított merőleges egyenesek metszéspontja A^*. Ekkor A_1 az AA^* egyenesnek BC-vel való metszéspontja.

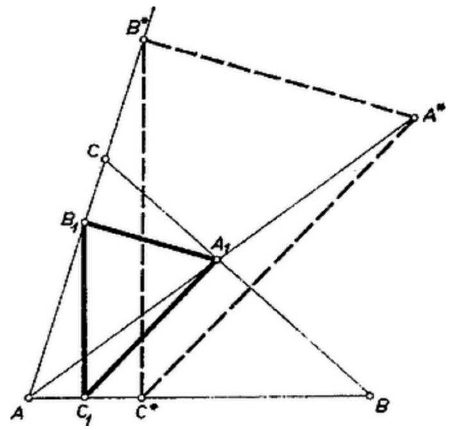

1. ábra

Jelöljük ugyanis A_1 vetületét CA-ra B_1-gyel, B_1 vetületét AB-re C_1-gyel. Ekkor $A_1B_1 \parallel A^*B^*$ és $B_1C_1 \parallel B^*C^*$, s így AA_1B_1 és AA^*B^*, továbbá AB_1C_1 és AB^*C^* hasonló háromszögpárok. Ezekből

$$\frac{AA_1}{AA^*} = \frac{AB_1}{AB^*} \quad \text{és} \quad \frac{AB_1}{AB^*} = \frac{AC_1}{AC^*},$$

$$\text{s így} \quad \frac{AA_1}{AA^*} = \frac{AC_1}{AC^*}.$$

Ebből viszont következik az AA_1C_1 és AA^*C^* háromszögek hasonlósága, mert egy szögük közös és az ezt bezáró oldalak aránya egyenlő. Ennek folytán $A_1C_1 \parallel A^*C^*$ tehát $A_1C_1 \perp BC$.

A^* mindig létrejön és A-tól különböző, mert a B^*-ban AC-re állított merőleges nem megy át A-n és nem párhuzamos a C^*-ból BC-re állított merőlegessel.

Másrészt az A_1 csúcs (és vele együtt a többi is) egyértelműen meg van határozva, mert ha egy $A_1B_1C_1$ háromszög megfelel a feladat feltételeinek, akkor egy A középpontú hasonlósági transzformációval B_1 csúcsa átvihető B^*-ba; ekkor azonban az egész háromszög az $A^*B^*C^*$ háromszögbe kell, hogy átmenjen, s így A_1 csak az AA^* egyenesen (és másrészt a BC oldalon) lehet.

Ugyanígy szerkeszthetünk a BC egyenes egy pontjából kiindulva – az A és B csúcsok szerepének felcserélésével – egy háromszöget, melyből B középpontú hasonlósági transzformációval kapható az $A_2B_2C_2$ háromszög, és ez is egyértelműen meg van határozva.

Tükrözzük az $A_1B_1C_1$ háromszöget a köréje írt k_1 kör O_1 középpontjára nézve, és legyen a csúcsok képe rendre A_1', B_1', C_1'. Megmutatjuk, hogy ezek egybeesnek a B_2, C_2, A_2 pontokkal. C_1' a BC egyenesen van, mert rajta van k_1-en, így a $C_1'A_1C_1$ szög derékszög, tehát a $C_1'A_1$ egyenes azonos BC-vel. Ugyanígy A_1' a CA egyenesen, B_1' pedig AB-n van rajta.

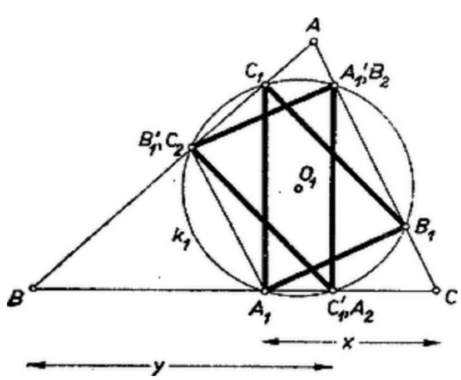

2. ábra

Az $A_1'B_1'C_1'$ háromszög oldalai párhuzamosak az $A_1B_1C_1$ háromszög megfelelő oldalaival, tehát rendre merőlegesek az ABC háromszög egy-egy oldalára (2. ábra):

$$C_1'B_1' \parallel C_1B_1 \perp BA, \qquad B_1'A_1' \parallel B_1A_1 \perp AC,$$

$$A_1'C_1' \parallel A_1C_1 \perp CB.$$

Eszerint a C_1', A_1', B_1' pontoknak rendre megvan az a tulajdonsága, amelyet A_2, B_2, C_2-től kívánunk. Ámde láttuk, hogy A_2, B_2, C_2 a követelményekkel egyértelműen meg van határozva, tehát az $A_2B_2C_2$ háromszög azonos a $C_1'A_1'B_1'$ háromszöggel és – azonos körüljárással – egybevágó annak az O_1 pontra vonatkozó $C_1A_1B_1$ tükörképével.

Ezzel az állítást bebizonyítottuk, egyszersmind a feladatban kimondott egybevágóságban a csúcsok megfelelő párjait is megállapítottuk.

Lehel Jenő (Budapest, Apáczai Csere J. gyak. g. III. o. t.)

II. megoldás. Származtathatjuk az $A_1B_1C_1$ és az $A_2B_2C_2$ háromszöget is egy-egy olyan háromszög kicsinyítésével, amelynek AB-re merőleges oldala a CC^* magasság. Legyen a C-n át AC-re és C^*-on át BC-re merőlegesen húzott egyenesek metszéspontja A^*, a C-n át BC-re és C^*-on át AC-re merőlegesen húzott egyeneseké pedig B^*. Ekkor A_1-et az AA^* egyenes metszi ki BC-ből, B_2-t pedig a BB^* egyenes AC-ből. Ezekből a pontokból megrajzolva az $A_1B_1C_1$, ill. $A_2B_2C_2$ háromszöget, ezek megfelelnek a feladat követelményeinek, és csak egy-egy ilyen háromszög létezik, amint azt az I. megoldásban beláttuk.

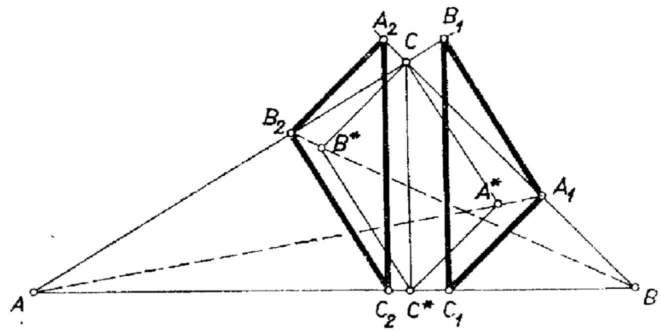

3. ábra

Ez a két háromszög az egymással egybevágó A^*CC^*, ill. B^*C^*C háromszögből hasonlósági transzformációval keletkezett, a hasonlóság aránya AA_1/AA^*, ill. BB_2/BB^*. Így az $A_1B_1C_1$ és $A_2B_2C_2$ háromszög egybevágó volta következik abból, ha bebizonyítjuk e két arány egyenlőségét. Evégett megmutatjuk, hogy AA^*C és BB^*C hasonló háromszögek és CA_1, CB_2 bennük egymásnak megfelelő egyenesek.

Mivel az A^*CC^* háromszög oldalai merőlegesek a CAB háromszög megfelelő oldalaira, így a két háromszög hasonló, és ebből

$$\frac{A^*C}{CA} = \frac{A^*C^*}{CB} = \frac{B^*C}{CB}.$$

Az AA^*C és BB^*C háromszögekben tehát, melyek C-nél derékszögűek, a befogók aránya megegyezik, s így a két háromszög hasonló.

Az A_1C egyenesnek a CA^* befogóval és a B_2C egyenesnek a CB^* befogóval bezárt szöge egyaránt az ACB szög eltérése $90°$-tól. A_1 is, B_2 is a megfelelő átfogó pontja, ha $ACB\sphericalangle \leqq 90°$, és az átfogók A^*-on, ill. B^*-on túli meghosszabbítására esnek, ha $ACB\sphericalangle > 90°$. Így CA_1 és CB_2 a két hasonló derékszögű háromszögre nézve egymásnak megfelelő szakaszok, ennélfogva $AA_1/AA^* = BB_2/BB^*$, és ezt akartuk bizonyítani.

Szidarovszky Ferenc (Budapest, Fazekas M. gyak. g. III. o. t.)

III. megoldás. Szerkesszünk meg egy $A^*B^*C^*$ háromszöget, mint az I. megoldásban, és legyen A^* tükörképe B^*C^* középpontjára $A^{*\prime}$. Ekkor az $A^{*\prime}B^*C^*$ háromszög oldalai rendre a CB, BA, AC oldalakra merőlegesek, ugyanúgy, mint azt a $B_2A_2C_2$ háromszög egymás utáni oldalaitól kívánja a feladat. Ha ezt a háromszöget még eltoljuk az AB egyenessel párhuzamosan úgy, hogy $A^{*\prime}$ az AC oldalra kerüljön, akkor a keletkező $A'B'C'$ háromszöget A középpontú hasonlósági transzformáció viszi át $B_2A_2C_2$-be, hasonlóan, mint az $A^*B^*C^*$ háromszöget $A_1B_1C_1$-be.

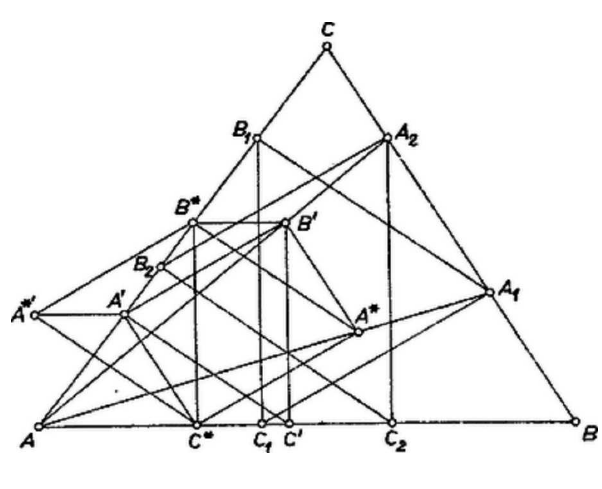

4. ábra

Azt kell még megmutatnunk, hogy a két esetben ugyanazt a hasonlósági transzformációt kell alkalmazni. Ez következik abból, ha megmutatjuk, hogy $A^*B' \parallel BC$, mert a hasonlósági transzformáció minden egyenest vele párhuzamos egyenesbe visz át, tehát az említett párhuzamosság esetén az A^*-ot A_1-be átvivő transzformáció B'-t is a BC egyenesen levő pontba viszi át.

A kívánt párhuzamosság viszont következik abból, ha megmutatjuk, hogy $A'C^* \parallel BC$, vagyis az AC^*A' és ABC háromszögek hasonlók, mert A^*C^* és $B'A'$ párhuzamos és egyenlő szakaszok, tehát $A^*B'A'C^*$ paralelogramma.

Az $AA'C'$ és AB^*C^* háromszögek hasonlók, mert mindkettő derékszögű és A-nál levő szögük közös, vagy az egyik a másiknak csúcsszöge (ha a BAC szög tompaszög). Így $AA'/AC^* = A'C'/C^*B^*$. De $A'C' = B^*A^*$ és $B^*A^*/C^*B^* = AC/BA$, mert az $A^*B^*C^*$ és a CAB háromszög megfelelő oldalai egymásra merőlegesek, s így a háromszögek hasonlók.

Azt kaptuk tehát, hogy az ABC és AC^*A' háromszögekben, amelyeknek az A-nál levő szögei egybeesnek vagy csúcsszögek, az ezt közrefogó, megfelelő oldalak aránya megegyezik. Így $A'C^* \parallel CB$. Mint láttuk, ebből következik, hogy az ABC háromszögbe lehet beírni két egybevágó háromszöget, melyeknek oldalai merőlegesek az előírt sorrendben az ABC háromszög oldalaira. Mivel az előírásoknak megfelelő háromszögek egyértelműen meg vannak határozva – lásd az I. megoldást –, így a feladat állítása bizonyítást nyert.

IV. megoldás. A_1 és A_2 helyzetét számítással is meghatározhatjuk a háromszög (szokás szerint jelölendő) oldalaiból és szögeiből. Legyen $CA_1 = x$, a C-ből B felé mutató irányt véve pozitívnak. (A B_1, C_1, A_2, B_2, C_2 csúcsokat is az ABC háromszög megfelelő két csúcsától mért távolságukkal határozzuk meg, pozitívnak mindig a szóban forgó oldal másik végpontja felé mutató irányt vesszük.) Ebből, a koszinuszokat természetesen előjellel értve (2. ábra):

$$CB_1 = x\cos\gamma, \qquad AB_1 = b - x\cos\gamma, \qquad AC_1 = b\cos\alpha - x\cos\alpha\cos\gamma,$$

$$BC_1 = c - b\cos\alpha + x\cos\alpha\cos\gamma = a\cos\beta + x\cos\alpha\cos\gamma$$

(felhasználtuk a $b\cos\alpha + a\cos\beta = c$ összefüggést). Most már a követelmény figyelembevételével

$$BA_1 = BC_1\cos\beta = a\cos^2\beta + x\cos\alpha\cos\beta\cos\gamma = a - x, \quad \text{és így}$$

$$x = \frac{a\sin^2\beta}{1+\cos\alpha\cos\beta\cos\gamma}.$$

Hasonlóan $BA_2 = y$-nal kifejezve rendre a BC_2, AC_2, AB_2, CB_2 szakaszt, felhasználva a $c\cos\alpha + a\cos\gamma = b$ összefüggést, a $CA_2 = a - y = CB_2\cos\gamma$ követelményből

$$y = \frac{a\sin^2\gamma}{1+\cos\alpha\cos\beta\cos\gamma}.$$

Így x és y, ill. A_1 és A_2, ill. velük az $A_1B_1C_1$ és $A_2B_2C_2$ háromszögek mindig egyértelműen meg vannak határozva, mert a nevező sohasem 0, ugyanis a koszinuszok szorzata abszolút értékben kisebb 1-nél.

A kérdéses egybevágóság most már következik abból, ha megmutatjuk, hogy a $B_1C_1A_1$ és $C_2A_2B_2$ háromszögekben – melyeknek szögei rendre egyenlőek az ABC háromszög szögeivel, és így hasonlók egymáshoz –, egy pár megfelelő oldal egyenlő. Az első háromszögnek az $A_1C_1B_1 = \beta$ szöggel szemben fekvő oldala a szinusz tétel felhasználásával

$$A_1B_1 = x\sin\gamma = \frac{a\sin^2\beta\sin\gamma}{1+\cos\alpha\cos\beta\cos\gamma} = \frac{b\sin\alpha\sin\beta\sin\gamma}{1+\cos\alpha\cos\beta\cos\gamma}.$$

Hasonlóan

$$A_2C_2 = y\sin\beta = \frac{c\sin\alpha\sin\gamma\sin\beta}{1+\cos\alpha\cos\beta\cos\gamma}.$$

A második háromszögben a szinusz tétel alapján

$$\frac{B_2C_2}{A_2C_2} = \frac{\sin B_2A_2C_2\sphericalangle}{\sin A_2B_2C_2\sphericalangle} = \frac{\sin\beta}{\sin\gamma} = \frac{b}{c},$$

és így

$$B_2C_2 = \frac{b}{c}\cdot A_2C_2 = A_1B_1,$$

ami állításunkat igazolja.

Gálfi László (Budapest, I. István g. IV. o. t.)